

Karlstad 2018-02-11

Jonas Sjöstedts kongressavslutningstal

”Var och en [...] som kommer att gästa vid Klarälvens strand han finner blott bröder och systrar”. Så lyder en textrad i *Ack Värmeland du sköna*.

Kongressen är över, bröder och systrar. Tack för väldigt bra diskussioner och beslut.

Nu har vi tagit fram ett starkt program för jämlikhet och ekonomisk utjämning och valt partiledning. Vi har knutit kontakter och åker hem med fler och bättre tankar. Och jag hoppas att ni också åker hem med samma känsla som jag har: att om några människor kan avgöra valet 2018, så är det vi som har varit här i Karlstad i helgen. All politisk kreativitet, all nyfikenhet på nya sätt att öka vänsterns inflytande. Alla nya ansikten som kommer till oss och är så värdefulla för partiet på en gång. Och alla ni som varit med i 20, 30 år och är precis lika drivande nu som då.

Det är vi som är vänstern. Det är vi som ska göra det. Och vi kommer att göra det riktigt bra.

***

Det finns kongresser som har ett historiskt skimmer omkring sig. Ofta ser man det först efteråt. Att kongresserna varit startskott för något, varit början på en historisk vändning.

Jag tänker på kongressen 1996. Vänsterpartiet var ett parti precis i takt med sin tid. På kongressen i Södertälje beslutade vi att partiet skulle vara feministiskt.

Det var inte alla som var med på noterna när den programkommission som jag satt i lyfte fram feminismen så tydligt. Det finns ett klipp på SVT från kongressen. Ett ombud står i talarstolen och oroar sig för att feminism är ett begrepp som förknippas med ”grupp 8-tanter”. Då går Mats Einarsson upp – i en något för stor kavaj – och säger ”Tala inte illa om grupp 8-tanter. Dom jag har träffat är mycket kloka kvinnor som har lärt det här partiet en hel del!”

1996, det var samma år som Nina Björk skrev *Under det rosa täcket*, tidningen Darling startade på nätet. Plötsligt fanns den feministiska diskussionen överallt, allra mest bland unga kvinnor. Två år senare gjorde partiet sitt bästa riksdagsval hittills. En del av den framgången handlade om att Vänsterpartiet stod mitt i den tredje vågens feminism.

På samma sätt står vi nu mitt i en stor internationell debatt om jämlikhet. Verkligheten tränger sig på. OECD, Världsbanken, fristående ekonomer – allt fler säger samma sak: samhällen fungerar sämre när klyftorna är så stora. De sociala problemen är dyrköpta, människor blir olyckligare, människor vågar mindre och vänder sig inåt. När klyftorna blir stora mellan hur människor förväntar sig kunna leva och hur de faktiskt har det, då ökar frustrationen. Det bäddar för att högerextremister kommer till makten och hotar både demokrati och världsfred.

Den skenande ojämlikheten är dagens stora problem och utmaning. Och jag får samma känsla som 1996, att vi står mitt i något och det börjar röra på sig. Den här debatten tar vi gärna! Vi har förslagen och vi har politiken, vi är redo.

Vi har nu en unik chans att flytta fram vänsterns positioner och göra vår verklighetsbeskrivning till det nya normala. Sverige ska åter bli det mest jämlika landet i världen. Det finns en längtan efter jämlikhet. Människorna i det här landet känner igen debatten, och de känner igen sig själva. Det var så här vi brukade göra i Sverige. Inte ska det vara någon skillnad på folk. Inte ska vissa bara flyta ovanpå och ha allting. Jag vet, du vet – vi alla vet att klyftorna har ökat och det under lång tid. De har ökat mellan kapital och arbete, mellan chef och löntagare. Även mellan löntagare. Vi splittras upp: de som har fast anställning och kollektivavtal, kontra de som hoppar mellan visstidsanställningar och sms-jobb. Klyftorna har ökat mellan stad och land, mellan innerstäder och förorter, mellan barnens olika skolor. I ett svenskt storföretag tjänar en VD lika mycket som 66 undersköterskor.

Det finns *en* grupp i Sverige som inte ökar sin medellivslängd. Det är kvinnor i låglöneyrken. De har inte bara usla pensioner, de får ta ut dem färre år också. Vår feminism och jämlikhetssträvan handlar om livet självt. Klyftorna måste minska nu och det är vårt partis uppgift.

Rikedomarna i toppen sipprar inte automatiskt ned till vanligt folk. Sådan vidskepelse tror idag allt färre människor på. Här krävs politik. Det får vara slut på sötebrödsdagarna för skattesmitare och kapitalplacerare. Nu är det dags för en ekonomi för de många, inte bara för de få.

Med kortare arbetstid ska vi dela på rikedomen, få bättre liv och orka mer.

Med ett slut på vinstjakten och den blinda marknadstron ska vi se till att alla elever får samma förutsättningar, oavsett i vilket område deras skola ligger.

Med en politik som sätter vårt gemensamma bästa främst, framför de ekonomiskt mäktigas intressen, med en sådan politik kan vi lösa klimatkrisen.

Med en ny skatt på kapitalinkomster ska vi utjämna skillnaderna och få in nödvändiga resurser. Resurser för skolan, omsorgen och sjukvården. Resurser för att tandvården ska bli en del av den vanliga vården – tillgänglig för alla oavsett plånbok.

***

Mina vänner, vilken mandatperiod vi har haft.

Åttio budgetreformer som gör Sverige bättre. Vi har tjatat om dem och vi kommer att med glädje fortsätta tjata om dem.

Och äntligen kommer nu lagförslaget mot vinstjakten i välfärden. Som riskkapitalbolag och lobbyister har kämpat emot det. Och på andra sidan har vi stått – uppbackade av svenska

folket. Som vi har jobbat för att ta oss ända hit. En jämlik välfärd fördelas inte efter hur lönsamma vi är. En jämlik välfärd är till för oss alla och den fördelas efter behov.

Det är inga dåliga saker att ha i ryggen när september närmar sig. Vi går nu in i valrörelsen.

Argumenten vi har med oss är många, till valstugor, trappuppgångar och facebookdiskussioner. Argumenten för varför man ska rösta på Vänsterpartiet. Jag skulle vilja ta upp tre av dem här lite extra:

Vi är det enda partiet för jämlikhet.

Vi är det enda partiet som inte vill ha borgerliga partier i regering.

Och vi är det enda partiet med en ordentlig plan mot Sverigedemokraterna och det de står för.

***

Det första argumentet: Det är bara Vänsterpartiet som har en politik för jämlikhet. Varje annat parti i riksdagen står idag för en ekonomisk politik där klyftorna får fortsätta öka.

Vår valplattform, det dokument vi nu tar med oss för att göra politik i valrörelsen, heter *Ett Sverige för alla - inte bara för de rikaste*. Det är en plan för hur Sverige ska bli världens mest jämlika samhälle.

Det handlar om omfördelning. Om att forma ett hållbart arbetsliv och ett gott liv efter de yrkesverksamma åren. Om att inte backa undan när den ekonomiska eliten ryar och gormar för att behålla sina privilegier. Vi har visat att vi har reformerna som gör Sverige jämlikt, men det behövs så väldigt mycket mer. Vill du ha jämlikhet? Då är det en röst på Vänsterpartiet som gäller.

***

Det andra argumentet: Det är bara Vänsterpartiet som vill ha en regering fri från borgerliga partier. Så märkligt är det faktiskt i svensk politik idag.

Stefan Löfven har gång efter annan helt öppet klargjort att han helst regerar med Centern och Liberalerna. Samtidigt är miljöpartister ute och talar om att regera med Moderaterna. Det där är att på förhand ge upp jämlikheten och en rödgrön politik som gör skillnad. Då handlar politiken om makt och spel – inte om att förändra Sverige.

Vilka av de 80 reformer som Vänsterpartiet har förhandlat fram är Löfven beredd att offra för att få regera med borgerliga partier? Är det skattesänkningen som gör att fler har råd att vara med i facket? Är det stödet som ser till att det nu byggs tusentals nya hyresrätter – eller är det resurserna till förlossningsvården? Löfven måste ge väljarna besked före valet.

För hur ska man skapa ekonomisk jämlikhet med Jan Björklund? Han som vill sänka skatten för de rika och lönen för de lågavlönade. Alltså, om man vill bygga ett hus, då ska man inte hyra in en rivningsfirma.

Hur ska man göra något åt klimatkrisen med Annie Lööf? Hon som talar om att öka flygandet och glatt samlar sitt parti – på Arlanda.

Att vi vill ha en regering fri från borgerliga partier handlar också om vår roll i världen. När Trumps USA trycker på för att stoppa ett kärnvapenförbud, då rättar sig NATO-anhängarna lydigt in i ledet. När Turkiets bomber faller över civila i Afrin och de kurder som besegrade IS, då tittar NATO-vännerna bort och är tysta. Vi i vänstern vill ha en självständig utrikespolitik. Vi står upp för fred och frihet.

Borgerliga partier har redan gjort tillräckligt mycket illa i det här landet. Det som behövs är ju mer vänsterpolitik, inte mindre. Mina vänner, det måste väl för sjutton finnas ett parti i Sverige som inte vill ha borgerliga partier i regeringen.

***

Det tredje argumentet: En röst på Vänsterpartiet i valet i höst, det är den bästa rösten mot Sverigedemokraterna och rasismen de står för. Vi är det enda partiet som istället för att dras med när de stjälar debatten, faktiskt har en strategi för att mota tillbaka dem.

SD lever på människors oro, rädsla och utsatthet. De behöver samhällsproblemen, för det är då som de kan skylla på sina syndabockar.

Därför är det livsviktigt att politiken förbättrar vardagen för vanliga löntagare, för vanliga pensionärer, för alla som oroar sig för framtiden. I stad och land, för var och en. Den politiken är det vi i vänstern som har. Vi mobiliserar för välfärd, trygga jobb och löner och pensioner som går att leva på.

Vi låter inte SD komma undan när de äter luncher med bolagens lobbyister och sen plötsligt svänger om vinster i välfärden. De sänker gärna skatten för höginkomsttagare, samtidigt som de gapar om systemkollaps. De är både rasister och ett antifackligt, löntagarfientligt parti. Men de debatterna gör SD allt för att slippa. De debatterna ska vi se till att de tvingas ta.

Som Po Tidholm så väl uttrycker det: ”Det var inte kurderna som flyttade industrierna till låglöneländer, det var inte palestinierna som stängde post- och bankkontoren och flyttade statliga jobb till städerna, det var inte somalierna som byggde volymhandelsområden som tömde stadskärnorna, sålde ut apoteken och privatiserade sönder landets järnvägsunderhåll. Det var inte syrierna som genomförde försämringarna i sjukförsäkringssystemet. Och det var faktiskt inte ensamkommande barn från Afghanistan som lade ner byskolorna och sänkte A-kassan”.

Det gäller att komma ihåg i vilken ordning allt började. Det är högerpolitik, skattesänkningar för de rikaste, privatiseringar och urholkad välfärd, det är det vi måste trycka tillbaka. Det bästa sättet att göra det, det är en röst på Vänsterpartiet.

***

Vänner, vi växer och jag känner stor tillförsikt inför den valrörelse som väntar oss. Vi ligger stadigt över valresultatet i opinionssiffrorna och vi är redo att växla upp. Vi har en välfylld partikassa tack vare vår partiskatt. Och vi har många nya medlemmar. Vi växer faktiskt så att det knakar. Just nu är vi strax över 17 000 partimedlemmar och jag räknar med att vi kommer att vara 20 000 när året är slut. Det är historiska siffror och det är alla vi tillsammans som ska vinna valet. Du och jag och alla andra vänsterpartister.

Jag ser fram emot valrörelsen. Jag ser fram emot valrörelsen med en blandning av allvar och en pirrande förväntan i magen.

Jag ser fram emot att ta debatten mot högern och rasisterna.

Men jag ser också fram emot tapetklister på fingrarna och en rulle affischer under ena armen.

Jag ser fram emot kaoset på partilokalen när telefonerna ringer och valarbetare skickas än hit och än dit.

Jag ser också fram emot pumftermoskaffe, det som kanske blev lite för starkt.

Jag ser fram emot att cykla iväg till den tidiga morgonens flygbladsutdelning. Du har knappt vaknat, cyklar ensam genom stan och luften är kall och klar.

Du ser fram emot valdagen, att få dela ut valsedlar och träffa mannen i 80-årsåldern. Han som har tagit på sig sin finkostym och artigt och högtidligt tar valsedlar från alla partier. Och sedan blinkar han åt dig när han går in för att rösta.

Nu åker vi hem till Västerås, Hjo, Högbo och Tranås. Till Borås, Angered, Ystad och Bollnäs. Till Piteå, Trollhättan, Haninge och Mora.

Tillsammans gör vi skillnad – vi ses där ute.

Härmed förklarar jag Vänsterpartiets 42:a kongress avslutad!